

Beantwoording vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Op dit moment hebben partners van de moeder bij de geboorte van een kind twee dagen kraamverlof met behoud van loon. Dat is – ook internationaal gezien – een zeer beperkt aantal dagen. Voorts is sprake van een onevenwichtige verdeling van arbeid en zorgtaken tussen mannen en vrouwen. Mannen werken meer en vrouwen nemen het grootste deel van de zorgtaken op zich. Dit laatste belemmert hun participatie op de arbeidsmarkt; meer dan 70% van de vrouwen werkt in deeltijd. Om de betrokkenheid van de vader bij de opvoeding van en zorg voor het kind te stimuleren is het wenselijk om het verlof voor vaders na de geboorte van het kind substantieel uit te breiden. Een meer evenwichtige verdeling van arbeid en zorgtaken creëert meer ruimte voor vrouwen om te werken. Bovendien ontstaat minder verschil in afwezigheid bij de geboorte tussen mannen en vrouwen. Vrouwen genieten 16 weken verlof, mannen nu 2 dagen, maar straks maximaal 6 weken. Een vermindering van het verschil in verlofduur kan positief uitwerken voor de positie van vrouwen op de arbeidsmarkt.

In lijn hiermee wordt het verlof voor beide ouders bij adoptie of pleegzorg uitgebreid van 4 weken nu tot 6 weken. Gedurende deze periode heeft men recht op een uitkering van UWV ter hoogte van 100% van het dagloon (tot maximaal het maximumdagloon).

2. Wie zijn betrokken?

Het UWV, werkgevers en werknemers.

3. Wat is het probleem?

De huidige duur van verlof bij de geboorte is beperkt en sluit niet aan bij de algemene maatschappelijke behoefte aan langer verlof voor de partner en een grotere betrokkenheid van de partner bij de zorg voor het kind. Het traditionele patroon waarbij de mannen het grootste deel van het werk voor hun rekening nemen en de vrouwen het grootste deel van de zorg is moeilijk om te buigen naar een patroon waarbij arbeid en zorgtaken meer gelijkmatig tussen de partners in het huishouden worden verdeeld.

4. Wat is het doel?

Doel is een uitbreiding van het verlof voor partners na de geboorte van het kind tot een periode van in totaal 6 weken. Het adoptie -en pleegzorgverlof van thans 4 weken wordt uitgebreid tot eveneens 6 weken. Uit onderzoek is bekend dat vaders die van begin af aan betrokken zijn bij de zorg voor het kind later meer zorgtaken op zich nemen. Hiermee ontstaat tevens meer ruimte voor de moeder om te participeren op de arbeidsmarkt en economische zelfstandigheid op te bouwen. Ook voor de onderlinge band tussen de partner en het kind is het positief als de partner vanaf de geboorte goed betrokken is bij de zorg.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

In de Wet arbeid en zorg is het verlofstelsel voor verlof rond de geboorte van en zorg voor kinderen neergelegd. Dit verlofstelsel lijkt niet goed meer aan te sluiten bij de brede maatschappelijk wens van langer verlof voor vader/partners. Het kabinet acht het noodzakelijk om met een uitbreiding van het verlof en de betaling daarvan een substantiële stap vooruit te zetten in het bereiken van een evenwichtige verdeling van arbeid en zorgtaken tussen de partners in het huishouden en het bovenstaande doel te bereiken.

6. Wat is het beste instrument?

Wetgeving is nodig om de partners zekerheid te geven dat zij na de geboorte van hun kind een periode van verlof kunnen opnemen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Werkgevers (incl. overheidswerkgevers) dienen aan werknemers die geboorteverlof opnemen 5 dagen loon door te betalen (nu 2 dagen). Daarnaast dienen zij bij opname van aanvullend verlof (maximaal 5 weken) namens hun werknemer de uitkering bij UWV aan te vragen. De uitkering wordt ook via de werkgever aan de werknemer verstrekt.

Werknemers dienen aan hun werkgever te verzoeken de uitkering voor 5 weken aanvullend geboorteverlof te verzorgen en moeten daarvoor gegevens aanleveren. De uitkering die aan de werknemers wordt verstrekt bedraagt 70% van het dagloon (tot aan 70% van het maximumdagloon). Het loon wordt dus niet volledig gecompenseerd door de uitkering.